

1 שופעות דם וכוות בימי עיבורן ומניקותן, דין שעתן כל ימי עיבורן
 2 ודין שעתן כל ימי מניקותן, דברי רבי מאיר. רבי יוסי ורבי יהודה
 3 ורבי שמעון אומרים, לא אמרו דין שעתן אלא בראייה ראשונה,
 4 אבל בראייה שניה מטמאה למפרע מעת לעת ומפקדה לפקדה,
 5 כשאר הנשים.
 6 סוגיא זו תרין בדינה של אשה שיש לה וסת מחמת אונס, הנקרא גם
 7 בשם וסת הקפיצות, האם קובעת וסת ובאיזה אופן.
 8 שנינו במשנה: ואם אשה זו ראתה את ראייתה הראשונה וכו' מחמת
 9 אונס, אומרים גם בראייה השניה ידיה שעתה'.
 10 רב הונא מחדש דין הגוגע לאשה הרואה מחמת אונס: אמר רב
 11 הונא, אשה שקפצה, וראתה דם מיד לאחר שקפצה, ושוב קפצה
 12 וראתה, ושוב קפצה וראתה פעם שלישית, קבעה לה וסת.
 13 הגמרא מבארת לאיזו וסת הכוונה, ובאיזה אופן מדובר. מבררת
 14 הגמרא: למאי - לענין מה קבעה האשה וסת, אילימא שקבעה וסת
 15 לימים, והיינו שמדובר שראתה לאחר קפיצה שלש פעמים באותו
 16 יום בשבוע, כגון שבכל פעם ראתה ביום ראשון בשבת, ובאופן זה
 17 מחדש רב הונא שקבעה וסת לימים, שבכל יום ראשון צריכה לבדוק
 18 האם אינה רואה דם, ואפילו לא קפצה, הא כל יומא דלא קפיץ לא
 19 חזאי - הרי בכל היום עד שלא קפצה, לא ראתה דם, אלא רק לאחר
 20 שקפצה ראתה, ומדוע תקבע וסת ליום ראשון ללא קפיצה.
 21 מסיקה הגמרא: אלא ודאי כוונת רב הונא, שאם אשה ראתה שלש
 22 פעמים לאחר שקפצה, ובכל פעם היה זה ביום אחר בשבוע, הרי היא
 23 קובעת וסת לקפיצות, ובכל פעם שתקפוץ, צריכה לבדוק את עצמה.
 24 הגמרא מקשה על דברי רב הונא, לפי מה שביארה בכוונתו שהאשה
 25 קובעת לקפיצות. מקשה הגמרא: והתניא כל וסת שתקבענה -
 26 שתרצה לקבוע אותה מחמת אונס, כגון שקפצה וראתה, אפילו אם
 27 המשיכה כך כמה וכמה פעמים, לא קבעה וסת. מאי לאו שלא
 28 קבעה וסת כלל, בין לימים ובין לקפיצות, וקשה על רב הונא שאמר
 29 שהאשה שקפצה וראתה שלש פעמים קובעת וסת לקפיצות.
 30 מתרצת הגמרא: לא זו כוונת הברייתא, אלא הכוונה היא שלא
 31 קבעה וסת לימים להודייהו (לבדום) ולקפיצות להודייהו (לבדום),
 32 אבל קבעה לה וסת לימים ולקפיצות יחד, כגון שראתה בכל יום
 33 ראשון בשבוע לאחר שקפצה, וקובעת וסת לכל יום ראשון לאחר
 34 שתקפוץ.
 35 מקשה הגמרא: אם כוונת הברייתא שלא קבעה לימים להודייהו,
 36 פשיטא.
 37 מתרצת הגמרא: אמר רב אשי, כגון דקפיץ בחד בשבת וחזאי -
 38 שקפצה ביום ראשון וראתה, וקפיץ בחד בשבת וחזאי, ובשבת
 39 קפצה ולא חזאי, ולחד בשבת חזאי בלא קפיצה. מהו דתימא
 40 שאינלא מילתא למפרע דיומא הוא דקנרים ולא קפיצה -
 41 התגלה לנו למפרע שהיום הוא זה שגורם לה את הראיות ולא
 42 הקפיצה, שהרי בפעם השלישית ראתה ביום ראשון אף על פי שלא
 43 קפצה, וקובעת וסת ליום ראשון, קא משמע לן שאין הדבר כן, אלא
 44 דקפיצה נמי דאתמול נקמא - שגם הקפיצה של אתמול (בשבת)
 45 גרמה לראייתה ביום ראשון, והאי דלא חזאי משום דאתתי לא
 46 מטא זמן קפיצה - ומה שלא ראתה כבר בשבת הוא משום שעדיין
 47 לא הגיע זמן ראייתה, שהרי הוסיף מורכב מהקפיצה ומהיום יחד,
 48 ולכן קובעת וסת לימים ולקפיצות, כלומר, שצריכה לחשוש כל יום
 49 ראשון אם תקפוץ בו וכפי שביארה הגמרא בתחילה את דברי
 50 הברייתא].
 51 הגמרא מביאה נוסח אחר בדברי רב הונא: לישנא אחרניא בדברי רב
 52 הונא. אמר רב הונא, קפצה וראתה, ושוב קפצה וראתה, ושוב
 53 קפצה וראתה פעם שלישית, קבעה לה וסת רק לימים ולא
 54 לקפיצות, שחוששת ליום זה שבו ראתה שלש פעמים, ואפילו אם
 55 לא קפצה בו, ולקפיצות לבד אינה צריכה לחשוש.
 56 הגמרא תבאר את כוונת רב הונא לפי הלישנא אחרניא. שואלת
 57 הגמרא: היכי דמי שחוששת רק לימים, אף על פי שקפצה וראתה
 58 שלש פעמים.

59 עונה הגמרא: אמר רב אשי, דקפיץ בחד בשבת וחזאי, וקפיץ בחד
 60 בשבת וחזאי, (ובשבת קפצה ולא חזאי), ולחד בשבת (אחרניא)
 61 חזאי בלא קפיצה - וביום ראשון שלאחר מכן (השלישית) ראתה דם
 62 ללא שקפצה קודם לכן, דהתם אינלא מילתא דיומא הוא דקא
 63 נקרים - שבאופן זה התברר לנו שהיום הוא זה שגורם לה את הראיות
 64 הדם ולא הקפיצות, שהרי בפעם השלישית ראתה ללא שקפצה
 65 קודם לכן, ומשום כך אמר רב הונא שקבעה וסת רק לימים וללא
 66 לקפיצות, כלומר שצריכה לחשוש מהיום לכל יום ראשון בשבוע בין
 67 אם תקפוץ ובין אם לא, ולקפיצות אינה צריכה לחשוש.

משנה

68 המשנה מביאה את תקנת חכמים שאשה העוסקת בטהרות צריכה
 69 לבדוק בכל בוקר וערב האם ראתה דם, ומבארת באלו נשים נאמרה
 70 תקנה זו ובאלו לא נאמרה:
 71 אף על פי שאמרו במשנה (לעיל ב.) שאשה שיש לה וסת, כאשר
 72 היא רואה דם דיה שעתה - שאינה מטמאה למפרע תרומות
 73 וטהרות, משום שהיא אינה עלולה לראות קודם הזמן הקבוע לה,
 74 מכל מקום צריכה להיות בודקת את עצמה בכל יום בבוקר ובערב
 75 כשאר נשים שמא תמצא דם, חוץ מן הנדה, שהיא טמאה שבעה
 76 ימים אפילו אם לא תוסיף לראות בהם דם, ולכן אינה צריכה לבדוק
 77 באותם ימים. וכן אשה היושבת על דם מותר - אשה שילדה והיא
 78 נמצאת בימי הטוהר, שאינה צריכה לבדוק, כיון שאפילו אם תראה
 79 דם באותם הימים היא לא נטמאת.
 80 המשנה מביאה תקנה נוספת, שכל אשה העוסקה בטהרות צריכה
 81 לבדוק בשעה שהיא משמשת עם בעלה, ומבארת באלו נשים נאמרה
 82 תקנה זו ובאלו לא נאמרה:
 83 ומשמשת בעדים - חוץ מהתקנה הנזכרת לבדוק בכל יום, צריכה כל
 84 אשה, ואפילו שיש לה וסת, לבדוק את עצמה בסדינים לפני ואחרי
 85 שמשמשת עם בעלה. חוץ מיושבת על דם מותר, שאינה צריכה
 86 לבדוק לפני ואחרי תשמיש משום שאף אם תראה, הרי דמה טוהר,
 87 וכן בתולה שדמייה מהורים - שהדמים שתראה ארבע לילות לאחר
 88 שנבעלה לבעלה טהורים, ומשום שאף אם תמצא דם אינו דם טמא
 89 אלא יש לתלותו בדמי הבתולים.
 90 המשנה חוזרת לפרש את התקנה הראשונה שצריכה לבדוק בכל יום:
 91 ופעמים צריכה להיות בודקת אשה זו שהצריכה חכמים לבדוק,
 92 אחד בשחרית כדי להכשיר את הטהרות שהתעסקה בהן בלילה,
 93 שכאשר תמצא עבשיו בבדיקה זו שהיא טהורה, אפילו אם תראה
 94 באותו יום או בלילה שאחר כך דם, לא תסתפק על הטהרות
 95 שהתעסקה בהן בלילה זה ותדע שהן טהורות, ואחד בין השמשות,
 96 כדי להכשיר את הטהרות שהתעסקה בהן ביום, ואפילו אם תראה
 97 דם בלילה או ביום שאחרי.
 98 המשנה חוזרת לפרש את התקנה השניה של ושמשת בעדים:
 99 וצריכה האשה לבדוק את עצמה בעדים, בשעה שהיא עוברת
 100 משאר עיסוקיה ומכינה את עצמה לשמש את ביתה - עם בעלה.
 101 המשנה מביאה תקנה נוספת לבדיקות הנזכרות, נוספה תקנה לבדיקה,
 102 ותיירות עליהן - חוץ מהבדיקות הנזכרות, נוספה תקנה לבדיקה,
 103 בנשים פגנות האוכלות ומתעסקות בתרומות שהן צריכות לבדוק
 104 אף בשעה שהן אוכלות בתרומה - לפני שהן אוכלות בתרומה, כדי
 105 שלא יאכלו תרומות בטמאה. רבי יהודה אומר, שהן צריכות לבדוק
 106 אף בשעת עברתן - בשעה שהן גומרות ועוברות מלאכול בתרומה,
 107 כדי שאם תראה אחר כך דם לא נחשוש שהיתה טמאה כבר בזמן
 108 אכילתה ונגיעתה בתרומות ונטמא את מה שנשאר מהן מחמת
 109 שנטמאו על ידה.

גמרא

112 שנינו במשנתנו שכל הנשים חייבות בבדיקה שחרית וחזאי חוץ מן
 113 הנדה. מבארת הגמרא: דבתוך ימי נדתה לא פניא בדיקה.
 114 הגמרא מבררת מדוע אין הנדה צריכה לבדוק בשחרית וערבית.

המשך ביאור למס' נדה ליום שישי עמ' א

26 לאשה המבקשת לישב על דם טוהר – שכאשר נגמרים ימי טומאת
 27 לידתה [שבוע לזכר ושבועיים לנקבה] והיא רוצה להתחיל למנות
 28 את ימי טהרתה [שלושים ושלושה ימים ללידת זכר ושישים וששה
 29 ימים ללידת נקבה], אינה צריכה בדיקה כיון שהיא טמאה אפילו אם
 30 לא ראתה דם בימי טומאתה. שואלת הגמרא: הניחא לרב, דאמר
 31 (לקמן לט:): שהדם שהאשה רואה בימי טומאת לידתה והדם
 32 שהאשה רואה בימי הטהור, מעין אחד הוא – ממקור אחד יוצאים
 33 שני הדמים, ואף על פי כן, בימים הראשונים התורה מטמאתו לדם זה
 34 מדין דם לידה, ואילו בימים שלאחריהם התורה טהרתו לדם הבא
 35 מאותו המעין וקראתו 'דם טוהר', שפיר שאינה צריכה לבדוק, כיון
 36 שאין בבדיקה זו תועלת, שהרי בין אם היא ממשכה לראות דם מימי
 37 טומאתה לתוך ימי טהרתה ובין אם פסקה מראיית דם הטומאה
 38 וחזרה וראתה דם טהור, הרי ה'דם לידה' טמא וה'דם טוהר' טהור.
 39 אלא ללוי דאמר (שם) שני מעינות הם – שבימי הטומאה היא
 40 רואה דם ממעין אחד ולאחר מכן נסתם מעין זה ונפתח מעין אחר של
 41 דמים טהורים, ואם אכן לא פסקה מלראות מתוך ימי טומאתה לימי
 42 טהרתה עדיין היא טמאה כיון שראייה זו היא מהמעין הטמא, לא
 43 מובן מדוע לא תבדוק בתחילת ימי טהרתה, והרי יש לנו לומר
 44 שתבדוק בסוף היום האחרון של ימי טומאתה, דילמא אכת' לא
 45 פסק ההוא מעין טמא ותשאר טמאה גם בימי טהרתה, ולכן עליה
 46 לברר בבדיקה האם היא עדיין רואה דם מהמעין הטמא, או שפסקה
 47 מלראות ומה שתראה בימי טהרתה הרי היא ראייה מהמעין הטהור.
 48 מתרצת הגמרא: אמר לה לוי, הא מני – משנה זו שאינה מצריכה
 49 בדיקה, בסוף היום האחרון של ימי טומאתה, בשיטת מי היא הולכת,

1 מבררת הגמרא: הניחא לרבי שמעון בן לקיש, דאמר שאשה
 2 קובעת לה וסת בתוך ימי וסתה – כאשר האשה רואה בימי זיבתה
 3 הרי ראייה זו מצטרפת לעוד שתי ראיות שראתה בזמנים אחרים
 4 לקבוע לה וסת, ואין אשה קובעת לה וסת בתוך ימי נדתה, שפיר
 5 שאין הנדה צריכה לבדוק, שהרי לענין לטמאות אותה אין בראייה זו
 6 כלום, מחמת שכבר טמאה היא, ולענין לקבוע לה וסת ולשנותה, גם
 7 כן אינה מועילה, כיון שאף אם תראה באותם ימים של נדתה לא
 8 תצטרף ראייה זו לקביעות וסת. שואלת הגמרא: אלא לרבי יוחנן
 9 דאמר שאשה קובעת לה וסת אף בתוך ימי נדתה, לא מובן מדוע
 10 לא תקנו לה שתבדוק, דילמא קבעה לה וסת בראייה זו.
 11 מתרצת הגמרא: אמר לה רבי יוחנן, כי אמינא אנהא שאשה קובעת
 12 וסת בימי נדותה, היינו רק היבא דחזיתיה למעין סתום – כאשר
 13 שתי הראיות הראשונות של קביעות הוסת היו תחילת ראייתה
 14 ונקראות פתיחת המעין, ובאופן זה, על אף שהראייה השלישית
 15 שהיא הקובעת את הוסת, היתה בימי נדותה, ואין זו תחילת ראייה
 16 ונקראת ראייה ממעין פתוח, הרי היא מצטרפת לקבוע את הוסת.
 17 אבל חזיתיה למעין פתוח לא אמרי – כאשר הראיות הראשונות
 18 של קביעות הוסת לא היו תחילת ראייה אלא רק לאחר שכבר
 19 התחילה לראות מקודם, לא אמרתי שראיות אלו מצטרפות לקביעת
 20 וסת. ומה ששינוי במשנתנו שלא תקנו לנדה לבדוק, מדובר באופן זה
 21 שעדיין לא ראתה שתי ראיות ממעין סתום, ולכן אינה צריכה לבדוק
 22 כיון שבאופן כזה אינה קובעת וסת.
 23 שנינו במשנה: והיושבת על דם טוהר.
 24 הגמרא מבררת מדוע אין היושבת על דם טוהר צריכה לבדוק
 25 שחרית וערבית. מבררת הגמרא: קא סלקא דעתך שכוונת המשנה

59 מזהר, ומדויק שדווקא נדה ויושבת על דם טוהר הוא דלא כעניא
 60 בדיקה, אבל בתולה שדמיה טהורין, כעניא בדיקה, אלא שאם
 61 נדייק כן, קשיין אהדר, שבסיפא מבואר שבתולה אינה צריכה
 62 בדיקה. אלא ודאי יש לחלק, כאן - בסיפא, ששינוי שאינה משמשת
 63 בעדים, הוא משום שישמשה, ולכן אינה צריכה בדיקה כיון שאפילו
 64 אם תראה דם שמראהו שונה ממראה דם הבתולים, תהיה טהורה
 65 משום דאימא, שמש עקרין - שאבר התשמיש שינה את מראיהם
 66 של הדמים, ובאמת דם בתולים הוא, ואילו כאן - בדברי רב גידל
 67 בשם שמואל, שכאשר נשתנו מראה הדמים שלה, טמאה, מדובר
 68 בשלא שמשוה היום אלא עסקה בטהרות סמוך לבדיקה, ואז אם
 69 נשתנו מראה הדמים שלה, היא והטהרות טמאות. ולכן ברישא
 70 שמדובר על בדיקת שחרית וערבית כדי לטהר טהרות, אף הבתולה
 71 צריכה בדיקה שמה השתנו הדמים ותטמאם.
 72 הגמרא מביאה שהדינים של רב גידל בשם שמואל מפורשים גם
 73 בברייתא: תניא נמי הכי, כמה דברים אמורים - שכל דם שתראה
 74 תולים בדם בתולים עד שתתפא המכה לדעת בית הלל, דווקא
 75 כשלא פסקה מלראות מחמת תשמיש, ואז אפילו אם ראתה שלא
 76 מחמת תשמיש אנו תולים בדם בתולים ואינה טמאה. אבל אם
 77 פסקה מלראות מחמת תשמיש, ואחר כך ראתה בין מחמת תשמיש
 78 אחר ובין שלא מחמת תשמיש כלל, טמאה. וכן אם עבר לילה אחת
 79 בלא תשמיש ולאחריו ראתה שלא מחמת תשמיש, טמאה. וכן אם
 80 נשתנו מראה דמים שלה, טמאה.
 81 שנינו במשנה: פעמים היא צריכה וכו' להיות בודקת שחרית
 82 וערבית ובשעה שהיא עוברת לשמש את ביתה.
 83 הגמרא מבארת באיזו אשה נאמרו תקנות המשנה לבדוק בשחרית
 84 וערבית וקודם תשמיש: אמר רב יהודה אמר שמואל, לא שנו
 85 שהיא בודקת שחרית וערבית, אלא לטהרות - באשה העסוקה
 86 בטהרות, ובודקת כדי שלא תטמאם למפרע, אבל לבעלה - אשה
 87 שאינה עסוקה בטהרות אלא רוצה לשמש עם בעלה, מותרת ללא
 88 בדיקה, ואינה צריכה לחשוש שמא תראה בתוך מעת לעת.
 89 שואלת הגמרא: פשיטא שהמשנה מדברת לגבי טהרות ולא לגבי
 90 בעלה, שהרי שחרית תנן, ובודאי שלא מדובר בבדיקה לבעלה,
 91 שהרי אין משמשין את המטה ביום, וממילא פשוט שמדובר במשנה
 92 על תקנה לטהרות. משיבה הגמרא: אלא אי אתמר בשם שמואל
 93 שמשנתנו מדברת לגבי טהרות, על כרחך אפיפא אתמר, ששינוי
 94 במשנה, ובשעה שהיא עוברת לשמש את ביתה, ועל כך אמר רב
 95 יהודה אמר שמואל, לא שנו שצריכה לבדוק קודם תשמיש, אלא
 96 באשה שהיא עסוקה בטהרות, דמגו דכעניא בדיקה לטהרות -
 97 שמתוך שתקנו חכמים שהיא צריכה בדיקה לאחר תשמיש לצורך
 98 טהרות, שמה ראתה מחמת התשמיש, כעניא נמי בדיקה לבעלה.
 99 אבל אשה שאינה עסוקה בטהרות, לא כעניא בדיקה לבעלה.
 100 שואלת הגמרא: מאי קא משמע לן שמואל שאין חיוב בדיקה רק
 101 לתשמיש, הלא תנינא (לקמן טו.), כל הנשים בחזקת טהרה
 102 לבעליהן, ולכאורה במשנתנו מפורש שצריכה בדיקה קודם תשמיש,
 103 אלא ודאי, שמשנתנו מדברת באשה העסוקה בטהרות והמשנה שם
 104 באינה עסוקה, ומה חידש שמואל בדן זה. מתרצת הגמרא: אי
 105 מפתניתין הוה אמיןא הני מילי שכאשר אינה עסוקה בטהרות
 106 אינה צריכה בדיקה, באשה שיש לה וסת, ולכן אינה צריכה לחשוש
 107 שמה ראתה כשאינה עוסקת בטהרות, אבל אשה שאין לה וסת,
 108 כעניא בדיקה אפילו כשאינה עסוקה בטהרות, וזה השמיענו שמואל,
 109 שאף אשה שאין לה וסת, אם אינה עסוקה בטהרות אינה צריכה
 110 בדיקה לבעלה.
 111 שואלת הגמרא: והא מתניתין שחייבה בדיקה לפני תשמיש, באשה
 112 שיש לה וסת עסקינן, ובאשה זו חידש שמואל שאינה צריכה
 113 בדיקה קודם תשמיש, ולא באשה שאין לה וסת. מתרצת הגמרא:
 114 מתניתין בין באשה שיש לה וסת בין באשה שאין לה וסת, והא
 115 קא משמע לן המשנה, דאף על גב דיש לה וסת, אינה פטורה
 116 לגמרי מבדיקות לבעלה, אלא מגו דכעניא בדיקה לטהרות, כעניא

1 בית שמאי היא, דאמרי (להלן לד.), מעין אהר הוא. מקשה
 2 הגמרא: וסתם לן תנא בבית שמאי שאין הלכה כמותם. מתרצת
 3 הגמרא: סתם ואחר כך מחלוקת הוא שבמשנה להלן (שם) הובאה
 4 מחלוקת בדן זה, והכלל הוא (יבמות מב.), כל סתם ואחר כך
 5 מחלוקת אין הלכה כסתם, ולכן ניתן לפרש שהמשנה כאן סתמה
 6 בבית שמאי אף שאין הלכה כמותם.
 7 תירוצו נוסף: ואכעית אימא, מי קתני מבקשת לישב - שעדיין לא
 8 התחילו ימי הטהרה שלה והיא רוצה לצאת מימי טומאה לימי
 9 טהרה, והלא יושבת קתני ויש לפרש שכבר הפסיק מעיינה הטמא
 10 ונכנסה לימי הטהרה, ולכן אינה צריכה לבדוק, כיון שאף אם תראה,
 11 לא תטמא.
 12 שואלת הגמרא: אי יושבת שכבר נכנסה לימי הטהרה, מאי למימרא
 13 - פשוט שאינה צריכה בדיקה, שהרי לא תועיל לה כלום כיון שגם
 14 אם תראה, טהורה היא. משיבה הגמרא: מהו דתימא שמכל מקום
 15 תיבדוק דדילמא קבעה לה וסת על ידי ראיות בימי הטהרה. קא
 16 משמע לן שאינה צריכה בדיקה, משום (דמעין) [דמעין] טהור
 17 למעין טמא לא קבעה ולכן, אף אם ראתה בתוך ימי הטהרה, אין
 18 ראיות אלו מצטרפות לקביעות וסת לאחר שכלו ימי הטהרה שאז
 19 הראייה היא ממעין טמא.
 20 שואלת הגמרא: הניחא שאינה צריכה לבדוק בימי הטהרה ללוי,
 21 דאמר שני מעינות הם, ואינה קובעת ממעין טהור למעין טמא, אלא
 22 לרב דאמר מעין אהר הוא, מדוע לא תבדוק דילמא קבעה לה
 23 וסת על ידי ראיות בימי הטהרה. מתרצת הגמרא: אפילו הכי, מימי
 24 טהרה לימי טומאה לא קבעה וסת, אף שמעין אחד הוא, ולכן, אף
 25 לדעת רב אין לחייבה לבדוק.
 26 שנינו במשנה: ומשמשות בעדים וכו' חוץ מיושבת על דם טהור
 27 ובתולה שדמיה טהורים.
 28 הגמרא דנה במחלוקת בית שמאי ובית הלל במשנה לקמן, ומבררת
 29 האם יש להקשות ממשנתנו: תנן התם (לקמן סד:), תינוקת שלא
 30 הגיע זמנה לראות דם נדות, ונשאתה, בית שמאי אומרים, נותנין
 31 לה לשמש עם בעלה ארבע יליות עם ליל הנישואין, שבאם כל דם
 32 שתראה, תולים שהוא דם בתולים. ובית הלל אומרים, נותנים לה
 33 לשמש עם בעלה ולתלות בדם בתולים עד שתתייה הפכה - עד
 34 שתתפא מכת הבעילה.
 35 הגמרא מביאה שלשה אופנים בהם מודים בית הלל שאין תולים בדם
 36 בתולים: אמר רב גידל אמר שמואל, לא שנו בית הלל שעד
 37 שתחיה המכה תולים בדם בתולים, אלא באופן שלא פסקה
 38 מלראות מחמת תשמיש - שלא עבר עליה תשמיש אחד שלא
 39 ראתה בו, ואז אפילו אם ראתה שלא מחמת תשמיש תולים בדם
 40 בתולים. אבל אם פסקה מלראות מחמת תשמיש - ששמשה פעם
 41 אחת ולא ראתה מחמת התשמיש, ואחר כך ראתה, בין מחמת
 42 תשמיש אחר ובין שלא מחמת תשמיש, שהרי כאשר שמשה
 43 ולא ראתה התברר לנו שהבתולים כבר כלו והמכה נרפאה, וממילא
 44 דם זה טמא הוא. וכן אם עבר לילה אחת בלא תשמיש, ולאחריו
 45 ראתה שלא מחמת תשמיש, טמאה, שהרי לא שמשה בלילה
 46 שלפני הראייה שנוכל לתלות את הדם בדם בתולים. וכן אם נשתנו
 47 מראה דמים שלה שרואה עכשיו ממראה דמי הבתולים שראתה
 48 בזמן הבעילה הראשונה, טמאה, כיון ששינוי זה מוכיח שאין דם זה
 49 מדם בתולים.
 50 הגמרא מקשה ממשנתנו על דינו האחרון של רב גידל בשם שמואל:
 51 מתיב רבי יונה על הדין שאם נשתנו מראה הדמים מודים בית הלל
 52 שהיא טמאה, ממה ששינוי במשנתנו, ובתולה שדמיה טהורים,
 53 שאינה צריכה בדיקה בשעת תשמיש, ואם כרב גידל, אמאי אינה
 54 צריכה לבדוק, הלא יש לנו לומר שתשמש בעדים לפני ואחרי
 55 תשמיש, דדילמא נשתנו מראה דמים שלה ותהיה טמאה.
 56 הגמרא מביאה חילוק בדן זה של השתנו מראה הדמים, ומתרצת על
 57 פי זה את קושיית רבי יונה: אמר רבא, אימא רישא ששינוי שהנשים
 58 צריכות לבדוק שחרית וערבית, 'הוין מן הנדה והיושבת על דם

המשך ביאור למס' נדה ליום שישי עמ' ב

1 נְמִי בְּדִיקָה לְבַעֲלָהּ. וְחִידוּשׁוֹ שֶׁל שְׁמוּאֵל הוּא שֶׁאִם כְּשֶׁאֵין לָהּ וְסֵת
2 אֵינָה צְרִיכָה בְּדִיקָה לְבַעֲלָהּ.
3 שׁוֹאֵלֶת הַגְּמָרָא: וְהָא אִמְרָה שְׁמוּאֵל חָדָא זִימְנָא, דְּאָמַר רַבִּי זִירָא
4 אָמַר רַבִּי אֲבָא בְּרַי יְרֵמְיָה אָמַר שְׁמוּאֵל, אִשָּׁה שְׂאִין לָהּ וְסֵת קְבוּעָה,
5 אִסּוּרָה לְשִׁמּוּשׁ עַד שֶׁתִּבְדּוּקָה. וְאִזְקִימְנָא (לְקַמְנָא יב.). דִּין זֶה בְּעֵבֹרָה
6 בְּמִתְרֵי בְּלַבַּד, אֲךָ מִי שֶׁאֵינָה עֹסֶקָה בְּטַהֲרוֹת מוֹתֵרֶת לְשִׁמּוּשׁ אִף
7 לֹא בְּדִיקָה. מִתְרַצֵּת הַגְּמָרָא: חָדָא מְכַלְלָהּ חֲכָרְתָּהּ אֲתָמַר – מִימְרָא
8 אַחַת אִמַּר שְׁמוּאֵל בְּפִירוּשׁ, וְהַמִּימְרָא הַשְּׁנִיָּה נִאֲמָרָה בְּשִׁמּוּ מִתּוֹךְ מַזְהָר

9 שְׁנִלְמַד מִמָּה שֶׁאִמַּר בְּפִירוּשׁוֹ.
10 הַגְּמָרָא מְבִיאָה שְׁחִילוּק זֶה שֶׁאִמַּר רַב יְהוּדָה בְּשֵׁם שְׁמוּאֵל מְפֹרֵשׁ גַּם
11 בְּבֵרֵייתָא: תִּנְיָא נְמִי הֲכִי, בְּמַת דְּבָרִים אֲמוּרִים שְׁצִיכָה בְּדִיקָה,
12 לְמִתְרֵי, אֲכָל לְבַעֲלָהּ מוֹתֵרֶת בְּלֹא בְּדִיקָה. וְכַמַּת דְּבָרִים אֲמוּרִים
13 שֶׁלְּבַעֲלָהּ מוֹתֵרֶת לֹא בְּדִיקָה, שֶׁהִנִּיחָה כִּשְׁהִיא בְּחֻזְקָתָהּ מִתְרֵי,
14 אֲכָל הִנִּיחָה בְּחֻזְקָתָהּ טַמְאָה – שְׁבוּמָן שֶׁהִלֵּךְ מִמֶּנָּה הִיתָה טַמְאָה,
15 לְעוֹלָם הִיא בְּטוּמְאָתָהּ וְאִסּוּרָה לּוֹ עַד שֶׁתִּאֲמַר לּוֹ, מִתְרֵי אֲנִי.